ՕՐԱԳԻՐ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

Կը հրատարակի ամիսն անգամ մը, ամեն ամսուն 1 ին: Ուզողը կրնայ առաքացրուիլ Կ. Պոլիս Իմամեալի խանը վեր- քի յարկը երաժշտաց սենեակը ամեն Հինգշաբթի օրեր: Եւ կամ յՕրթագիւղ Յարգոյ Սափրիչ Պ. Մանուկին լրագրաց Հնկերութեան սրճարանը:

Տասներկու թերթի գինն է 40 դահեկան ԿԱՆԽԻԿ
Վեց ,, ,, 25 ,, ,,
Մեկ ,, ,, 4 ,, ,,
Անձնական ղաճի մը համար ըլլալու ծանուցումներուն յատուկ սակարկութիւն:

1 ՓԱՏԵԼ Ա· ՏԱՐԻ 1861 ԹԻՒ 5

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱԶԳԻ ԲԱՐՒՈՒՔ ԿԵՑՈՒԹԵԱՆԸ Վ'ՐԱՅ

ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

'' Առ այս ամենայն մարդ ընթացայ թեպետ եւ չը գիտէ. բայց է' որ որչափ առաւել ընթանայ, առաւել եւս հեռանայ. զի զհետ երթեալ սուտ երջանկութեան. որպես ճլմարտի, զզարտուղին գնայ ըաւիղ. եւ որ չարաչար սկսանի, երթալով երթայ եւ յոռանայ '' :

ԹԷՕԱՒ

Երջանկութիւնն է որուն ամեն մարդ կը բաղձայ և կուզէ երջանիկ ըլլալ· բայց զարմանալի է այն՝ որ բազումք մի միայն երջանկութիւն պօռալով կ'աւարտեն իւրեանց սահմանաւոր ընթացքը: Նացայայտ խօսելով, քիչ կը գտնուին այնպիսի անձինք՝ որոնք իրենց սրտին բաղձանքը կատարելագործած ըլլան· քիչ կը գանուին անանկներ որոնք երջանկութեան հինչ ըլլալը գիտնալէն զկնի մշտավաւ ջանք մը ունենան զանի ունենալու: ա Երջանկութեան կը փափաքին բայց սահեալ 'ի յուղղ պղտոտայէ կ'ընթանան միշտ յապերջանկութեան ո կ'ըսե Սիմոնիդէս: Սակայն այս թշուառութիւնը (ապերջանկութիւնը) որ երջանկութենէն աւելի կը փութայ մարդուս վրայ՝տրել, ասոր պատճառը ըստ իմաստասիրաց ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ նոյն իսկ ապերջանիկ անձն է իւր ապերջանկութեանը պատճառ: Եւ ասոր ալ գարձեալ պատճառը մարդուս պիտանի ըլլալու թէ ներքին եւ թէ արտաքին բարութեանցը համար հարկ եղած տնտեսութեան թերութիւնն է· Ասոր կը հետևի որ եթէ կ'ուզէ անձ մը երջանկութեան աստարիճին մօտենալ, հարկ է բարւոք մտատկարարել յիշեալ մարդկային ներքին և արտաքին բարութիւնները: Նայց գուցէ այս տեղ ընթերցասիրաց ոմանց մտքի երևի մեր ըսածը, ասոր համար կը բացայայտեմք թէ որո՞նք են ներքին կամ արտաքին բարիք ըսածնիս: Ներքին բարիք ըսելով գանազան առաքինութիւնները կ'ուզեմք իմացընել՝ որոնք մարդուս հոգևոյն օգնական ըլլալով զանի անանց երջանկութեան մը ենթակայ ընելու կարողութիւնը ունին: Իսկ արտաքին բարիք ըսելով անցաւոր բարեպարութիւնները կ'ուզեմք իմացնել՝ որոնք մարդու մարմնոյն օգնելով զանի աշխարհային կամ աշխարային սահմանաւոր երջանկութեան մը ենթակայ ընելու կարողութիւնը ունին: Սակայն այս՝ ալ գիտնալ պէտք է որ թէ և մենք մարդուս հոգին ու մարմինը երջանկացընելու համար ենթադրուած երկու կերպ օգնիչները որչափ որ տարբեր կերպով յիշեցինք ալ նե, բայց և այնպէս հարկ է երկուքին օգնիչներն ևս 'ի մի գործադրել· ըսել կ'ուզեմ որ մարդ մը եթէ կ'ուզե իր հոգին երջանիկ ընել, պէտք է որ ա- ղեկ գիտնայ թէ ինչպես տնտեսելու է զմարմինը, որովհետև մարմինն* է գլխաւորապես զհոգին երջանկացնողը և մարմինն է գարձեալ զանի 'ի յապերջանկութեան ձգողը· յիրաւի եթէ մարդս սոսկ 'ի հոգւոյ գոյացեալ ըլլար և մարմին երբէք չունենար, ահա այն ատեն կատա-

*Այս տեղ թէպէտ ուրիշ խնդիր մ'ալ կը ծագի, բայց անոր վրայօք ուրիշ ատեն պիտի խօսիմք·

բելապես երջանիկ ըլլալը խիստ դիւրին պիտի լինէր։ Բայց սիրելի ընթերցողք քանի որ մարդս ՚ի յերկուց է գոյացեալ (՚ի հոգւոյ և ՚ի մարմնոյ) ահա այդ դիւրութիւնը փոքրիկ դժուարութեան մը ենթակայ եղած կը տեսնամք։ Բայց այս ըսածնիս աւելի բացայայտ լինելու համար Թեսաւբոսին սա խօսքը յառաջ կը բերեմք այս տեղ «Եթէ լիներ մարդ՝ միտ վերառեալ։ և սոսկ հոգի, հայեցողութեամբ լրկով վարեր զերջանիկ կեանս։ և այլ ամենայն բարիք լինէին նը մա աւելորդք։ Բայց անհնար է նմա ստանալ զերջանկութիւն առանց արբանեկութեան զգայութեանց, որք են դրունք՝ ընդ որս մտանեն ճանաչելի առարկայք ՚ի տաճար մտաց։ և ոչ զօրէ ՚ի վար արկանել զայն, եթէ մտաւոր գործողութեանց չօգնեն մարմնականք»։ Ու ահա շատերը այս խորհրդածութիւնները չընելով կերպարանեալ երջանկութիւնը իբր ստոյգ երջանկութիւն կը վարկանին։ և իւրեանց գայլերը օր ըստ օրէ սուտ կերպով մը յառաջ երթալով նոյն ճամբուն մէջ, կը կարծեն որ զերեզիկ վախճանի մը պիտի հասնին։ Սակայն ընդհակառակն ըլլալով կը նայիս որ բոլորովին կը հեռանան։ Ինչպես որ մէկը երազին մէջ անանկ կը կարծէ թէ ահա երկար ճանապարհորդութիւնները կ՚ընէ։ սակայն երբ կ՚արթննայ, յայտնի կը տեսնայ որ եղած տեղէն մատ մը անգամ չէ շարժած։ Նըրազէ ուրեմն այնպիսոյն վհատութիւնը որ առանց իւր հոգին ու մարմինը տնտեսելու կ՚ըսէ թէ «ահա օր մը երջանիկ պիտի ըլլամ»։ և խեղճ ողորմելին այսպես ըսելով օր մ՚ալ հոգին կը փչէ։ Ա՛հա ուրեմն քու ապերջանկացեալ հոգւոյդ ո՛վ մարդ։ Ա՛հա ուրեմն քու ոչինչ մխիթարութեանդ ո՛վ անձ դու՝ որ միայն ա նուղեշ փափաքով մը անցուցիր քու անգին ու գեղեցիկ օրերդ, կը ցաւիմ ես այս տեղ ո՛վ ուշիմ ընթերցասէրք։ կ՚ողբամ յիրաւի բազմաց վրայ՝ բազմաց՝ որոնք թէպէտ երջանկութեան կը փափաքին բայց կը տեսնաս որ ապերջանիկ քայլերով կ՚իյնան թշուառ ու ողորմելի վիճակի մը մէջ, ուրկից ելլալը դերբնական զօրութեան մը կը կարօտի։

Ո՛հ ցաւալի վիճակ և ողբալի կեանք։

Կը ցաւիմ անոնց վրայ՝ ո՛վ սիրելի ընթերցողք՝ անոնց՝ որոնք իրենք զիրենք երջանկացընելու համար շատ անգամ զանազան չարութեանց ենթակայ եղեալ, անօրէնութիւնները որպես զզուեսա կը հագանին։ բայց երանի կ՚ըսելոր՝ որոնք ձեռքերնին խոշորացոյց մը առնելով, լաւ քննէին իրենց ըրած գործքերը, և դիտէին քաջապես, որ օր մը ներքին տարտարոսի մը մէջ ինկած «փրկեա՛ Տէր» պիտի պօռան։

Ո՛հ աղետալի վիճակ և կսկծալի կեանք։

Կը ցաւիմ անոնց վրայ՝ անոնց որոնք երջանկութեան ինչ ըլլալը չը գիտնալով, ծուռ ու մուռ կարծիքներու ներքև ինկած իրենց ուշ նեցած բոսորանման այն խաբէական փոքրիկ լոյսերնին, արևելքէն ծագած ճշդիւթ լոյսը կարծելով, կ՚սկըսին սրտերնուն վերաւորիչ կայծակներովնին, լեցնել իրենց անօրէնութիւն տորը ճանաչնին, և ուղղել անանկ մէկու մը որն որ մրջիւնի մը չափ զօրութիւն չունենալով, կ՚սկըսի ողորմելին տապատաո անկեալ աղաղակել։ ։ ։ Ուստի քանի որ այս չարութիւնները բուն իսկ երջանկութիւնը ո՞րն ըլլալը չի գիտնալէն յառաջ կուգայ (որ ինչպես աւելի յառաջ երթալով պիտի իմանաս) ասկա ուրեմն կը պարտաւորիմք յայտնել այս տեղ թէ ո՞րն է ճշմարիտ ու կատարեալ երջանկութիւնը և կամ քանի կը բաժնուի գլխաւորապես։

Բայց նախ այս մասիս վրայօք շատերուն ուշ նեցած սա հետևեալ ծուռ ընթռմունքը երևան հանելով հերքեմք։ որով կարելի եղածին չափ բազմաց տարակոյսը լուծուի։

Կան ոմանք որոնց երբ հարցուելու ըլլայ թէ ո՞վ է ճշմարիտ երջանիկ, իսկոյն կը պատասխանեն։ նա է ճշմարիտ երջանիկ որն որ իր ուզածին չափ և կամացը համեմատ ամեն բան ունի, և երբեք ախտոսալու հարկաւորութիւն մը չունի։ բայց մենք մեր տակաւ գրիչը, ուզելով ճշմարտութեան ուղիղ կէտին վրայ կայացընել, և յօդուածնիս Սուրբ Գիրոյ համեմատ վարելչեմք կրնար զայնպիսին երջանիկ անուանել, քանի որ Սուրբ Գիրքը թշուառ կ՚անուանէ զայնպիսին։ Խորհէ այս տեղ ո՞վ ընթերցող խորհէ ու մի՛ ամչնար։ խորհէ կ՚ըսեմ, վասն զի եթէ աշխարհային անցաւոր բարերարութիւններովը զարդարեալ անձը, երջանիկ կոչուելու պատիւը պիտի ունենար։ ուրեմն ինչո՞ Սողոմոն, Աբեսոս արքային փառքերը իրեն երեսը տալով կ՚ըսէ «Ա՛ք զաղտղին փառքը քենէ շատ աւելի է որ բնական գոյնով զարդարուած է»։ Ու թէ որ այսչափով չես համոզուիր աչքդ անցուր սա հետևեալ թուանշանները։ Սաղ։ Գլ։ խը։ հմր։ 17։ Մատ։ Գլ։ ը։ հմր։ 30։ Յոզ։ Գլ։ ա։ հմր։ 2։ Նասայ։ Գլ։ խ։ հմր։ 7։

Ընդ ահա՛ վերոդրեալ Ծուռ ընթռմունքը այսչափով մը եղծելով դառնամք այժմ մեր բուն նպատակին որ էր յայտնել Ճշմարիտ երջանկութիւնը ու նորին բաժանումները։

Մնացեալը ետեւեալ թուով։

Ը Ա Գ Ը Ց Ի Ն

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԼՐԱԳՐԱՅ

Եւ ահա մինչդեռ Հայոց ազգի կատարեալ ուսումնասէրները իւրեանց խուժբին մեծագոյն մասին վրայ ազէկուր ուշադրութիւն կ'ողբային. կամ մինչդեռ կատարեալ իմացականութեան տէր եղող անձինք, իւրեանց ազգին անմիաբան բանութեանը վրայ ցաւելով կսկըծալի արտասուքներ թափելու վրայ էին. ահա արարչին Աստուծոյ իմաստարար աչը հանելով ներկայ տարեւոյս մէջ ընթերցասիրութեան փոթեռանդ սիրտեր, ու միաբանութեան սերտ կապակցութիւնները կը տեսնամք՝ ի տեղիս տեղիս։ Հայց հիմակու հիմայ մեր նպատակին գալով յիշեալ կապակցութեանց առաջինը պիտի համարիմք լրագրաց ընկերութիւն կոչուածը՝ որն որ մարդուս իմացականութեանը շահաւէտ, և զանի՝ ի բարեկաւութեան հակամիտելու գլխաւոր ա՛ռիթ մը ըլլալուն վրայօք անտարակոյս եմք։ Եւ ահա գրեթէ ասկից քանի մը տարի յառաջ օրագիր կամ լրագիր ըսուածը շատերուն անծանօթ բան մը կը թուէր, կամ Նզոզեան աքսորալին մարգարիտ գուածին նման, անյայտ կ'երեւէր շատերուն աչքին։ Հայց արդ փառք միայն Աստուծոյ թէ օրագիրները, և թէ լրագիրները, հասարակութեան աչքին առջեւ ընդհանուր գիտելիք մը եղան. ընդհանուր կ'ըսեմ վասն զի այն սրճարանները և զբօսարանները (կազինօ) ուր որ մինակ խաղլ վերաբերեալ ոչինչ զբօսանքներէն զատ բան մը չէր գտնուեր ահա՛ հիմա շատ տեղ ամբողջ օրագիրներ, լրագիրներ, հանդէսներ, կը գտնուին, որ ուզողը կրնայ ա՛մենաոչինչ գնով մը բաժանորդ կամ ընկեր գրուելով նոցունց ընթերցումը վայելել. որ նոյն գինը եթէ հաշուելու որ ըլլամք, արդարեւ ստորին օրագիր (Ֆոյլիկ) մը առնելու անգամ չէ բաւեր։ Եւ ահա տես ընկերութեան օգուտը, տե՛ս միաբանութեան բողբոջը, և տես մանաւանդ զուգութեան անքակտելի սիրոյն գեղգեղուն պտուղները։ Հայց տեսնանք ու յայտնեմք թէ որո՞նք են այս պտուղները արդեօք։ Եւ ահա՛ Հայոց ազգ, ասկից աւելի ինչ պտուղ կ'ուզես որ քիչ ժամանակէն ամեն անհատ պիտի ըլլան մէկ մէկ ուսումնասէր՝ ուսումնասէր կ'ըսեմ վասն զի շատ ընկերուելի իւր մէջը զանազան թերթեր, պարունակելէն զկնի, գիտութեց վերաբերեալ գրեանք ալ հաւաքելու կը փութան։ Եւ հաղիւ թէ ամեն մարդ ուսումնասիրութեան մը խաղէն զկնի, կ'սկըսին առանձին նատած ընթերցման հետ պարապիլ։ Ընդ ճշդիւ կ'ըսեմ որ քանի որ այս փափաքը սիրելի ազգիս մէջ կայ. ուստի չեմ ամաչեր համարձակ զըուցելու որ քիչ ժամանակէն իւրաքանչիւր սրճարան և կազինօ պիտի ըլլան մէկ մէկ գեղեցիկ ընթերցարան։ Եւ այն անձինքն ալ որոնք հիմայ, ալ մալչը, վըր ըպինչ, ըհալըյը ը՞ր, եւլէ ալիմ վը, չորփորըմ, էյթոն պէտ օլար, ֆեւէդ*, խօսքերը կը պատան. ահա յուսալի է որ քիչ ժամանակէն նոքա ալ պիտի փութան ընթերցման հետ պարապիլ. ինչպէս որ կ'երեւի։

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ Ի ԽԱՍԳԻՒՂ

Նախորդ թերթովիս խոստացանք որ այս անգամ յանուն Վարդանանց Հասատատեալ Խասգիւղի այն ազգօգուտ ընկերութեանը** վերայօք կարելի եղածին չափ յօդուածք մը տնօրինենք. և ահա խոստմունքնիս կատարելով այժմ, կը փութամ զանի ուշիմ ընթերցողացս յայտնելու սիրելի ազգիս քաջալերութիւն մը ըլլալու դիտումամբ։

Ընդ՝ այս ընկերութիւնը Կազինօյ մը վրայ փառաւոր սենեկի մը մէջ է, որ Կազինօյին զբօսնէն ներս մտած ժամանակդ պիտի տեսնաս նախապէս Վարդան Ամիկոնեանի գեղեցիկ պատկերը, որուն քով կայ նաև տազաչափու-

*Ցիշեալ խաղերուն վրայօք առանձին յօդուածով մը ուրիշ առեն պիտի խօսիմք։

**Չի կարծուի որ Խասգիւղի ցարդելի ուսումնասէրները միայն յիշեալ ընկերութիւնն է կազմածնին. այլ անկէ առաջ ուրիշ ընկերութիւն մը դրին որ քրմնացան վաստակօք հաստատած են, որուն արդիւնքն է յիշեալ Կազինօն։ Երանի թէ ազգիս վառվռուն եւ բարենախանձ հոգիները միշտ ասանկ ընկերութիւններ հաստատելու վոյժը ունենային. որով ազգս իւր տկար քայլերը օր ըստ օրէ յառաջ տանելով, մարդկային ազգի բարոյ կեցութեան մը հնարաւոր լինելու պատիւը ունենար։

ՄԵՂՄԻ ԵՒ ԸՐԵԻԵԼԵՆ ԴԱՐ

Նոր ահա քանի որ Երեւելեան Դարի աշխատասէր խմբագիրը սկսեր է Մեղր ճշմարտախօս հանդիսին դէմ գրելու գրեթէ նոյն ատենէն ի վեր մեր նուաստ սիրտն ալ վշտացընողները քիչ չեն. ասոր համար մենք ալ պարտաւորեալ էինք տակաւ գրիչներուս ծայրէն բղխած բառերը ըստ օրինակի ի յայտ ածել իբր պատասխան մը մեզ վշտացընողներուն: Ա յսուամենայնիւ մարդկութեան վայելչ կատարելութիւնն ալ չուզելով մոռերնուս հանել, պարտ անհրաժեշտ վարկեալ էինք անհամբեր սրտիւ սպասել մինչեւ Երեւելեան Դարէ լուսաթեանը: Բայց մեր դժբախտութենէն ալ նոյն յարդոյ հեղինակին գրիչը լուսթեան կէտի մը վրայ կայանալուն դեռ սահմանը եկած չըլլալով՝ սկսաւ գրիչներս բռնաբարել զմեզ որ չի սպասեմք անոր լուսթեանը այլ սկսանք մենք մեր պատասխանը տալու: Որովհետեւ քաջ համոզուած եմք մինչեւ ցարդ որ մինչեւ որ փոքրիկ կերպով գրութիւն մը ընելու յանձնառու չըլլամք, կարծեմ եւ ո՛չ բնաւ պիտի դադրի գլուխներս ամենայնչէնչ գլխացաւութիւններէն: Արդ՝ ժամակ մը ի վեր է որ երկու կարգ անձինք կը բռնաբարեն զմեզ եւ կ՚ստիպեն որ յայտնենք մըտքերնիս թէ արդեօք Մեղրեան ենք թէ Ընթերցող: Եթէ Մեղրեանն ես կ՚ըսեն՝ սկսած ուրեմն Երեւելեան դէմ գրել. եթէ Երեւելեան ես սկսած ուրեմն Մեղրի դէմ գրել. շատ աղէկ: Բայց կարծեմ այս անձինքը՝ որ աւելի աղէկ կը յարմարի ըսել՝ պարոնները, դեռ պարբերական թերթի մը ի՞նչ պարտաւորութիւն ունենալը չեն սորված. եւ կամ մեր թերթին անունը դեռ չեն իմացած. ուստի հարկ կ՚ըլլայ մեզի այս տեղ բացայայտ կերպով ծանուցանել իրենց, թէ ի՞նչ է պարբերական թերթի մը պարտաւորութիւնը, եւ կամ ի՞նչ է թերթերնուս անունը:

Պարբերական թերթի մը պարտաւորութիւնն է ըստ կարեաց, բարոյականներ, բանասիրական գեղեցիկ յօդուածներ եւ կամ զազրը՝ի բարեկրթութեան հրաւիրելու աղգու գրուածներ տնօրինել: Նոր թերթերնուս անունն ալ ԹՈՂՉՆԻԿ է թէ որ հայերէն չէն գիտեր տակնկերէն ետ-ջրոլալ է: Բայց ինչ որ է նէ այս կէտիս երկարօրէն քննութիւն ընելը ուրիշ ժամանակի թողլով, մենք սկսանք այժմ Մեղրեան ես, Երեւելեան ես, հարցմունքներուն պատասխանը տալու:

Թիւն մը որն որ ներս մտնողը դէպ՚ի բարեկրթութիւն յորդորելով, կը հրաւիրե որ հոն դրուած հայելին նայի. թէ ունի՞ արդեօք Ա՚սպանայ նմանութիւնը: Հետեւաբար վեր ելլելով սենեկին ձակատը կը տեսնաս խոշոր գրով գրուած սա տողերը «պարբ մեղուայ գործեն զմեղը, և հատասար միաբանութիւն Եղբարց (գործեն) զառաքինութիւն»: Հետեւաբար պատերուն վրայ կախուած են գեղեցիկ տազաւորութիւններ, ու պատկերներ, նաեւ իրենց ընկերութեան կանոնադրութիւնները. սենեկին մէջ տեղը դրուած է խոշոր դ-ւիւն մը որուն վրայ կը գտնուին 20 էն աւելի քանի մը լեզուէ բաղկացեալ ամեն տեսակ լսագիրներ, հանդէսներ, օրագիրներ, պարբերական թերթեր, և այլն. որոց ցանկը նաեւ կախուած է հոն: Ասոնց մէ զատ կան նաեւ փոքրիկ գրքարանին մէջ նոյնպէս քանի մը լեզուի գրեանք որոց բազմանալը եռանդուն ուսումնասիրաց կը յատկանայ: Ա՚կը թողում այս տեղ երկարօրէն գրուածները ընելով բոլոր եղածը մի առ մի պատմելու. և կը թողում նաեւ նոյն ընկերութեանը գրեթէ ութը տարիէ՚ի վեր ըրած աշխատութիւններին. և այժմեան ունեցած իրենց սերտ կապակցութիւնին. որովհետեւ վերը գրածնիս աղէկ աչքէ անցընողը հարկաւ պիտի համոզուի որ տանկ ընկերութիւն մը անտարակոյս իւր մէջ զուգութեան անքակտելի սէրը պահած է. Եւ ասոր ալ հաստատուն փաստ իր շարունակութիւնն է. և իրենց անխոնջ աշխատութիւնն ալ այդպէն ընկերութեան բողբոջները իրրեւ հայելի կը յայտնեն. ինչպէս որ մենք ալ անցեալները իրրեւ այցելու երթալով, անձամբ ականատես եղանք յիշեալ ընկերութեանը, ուստի բռնադատեալ՚ի բերկրութենէս մեր թերթին՝ անկարօտ ընկերութիւնը ուղեցինք ձեռքերնուս եկածին չափ՚ի գիր առնուլ մեր տկար գրչիւը ուստի ո՞վ սիրելի Ընկերք Ա՚րգանանց ընկերութեան բարեմաղթու եմք ձեզի համար միշտ որ ձեր ընկերութիւնը՚ի պարծանս ազգիս Հայոց յարատեւ մընայ. և գիտցիք որ չեմ կրնար սրտիս զգացմունքը այս չափով մը հանդարտեցընել, բայց ինչ ... չունիմ Նւրիպիտէսի ճարտասան գրիչը ո՞րով կարենամ գեղեցիկ ճառել. և չունիմ Սոֆոկլէսի այն տրամաբան լեզուն որով կարենամ գեղգեղուն տրամաբանել. միայն կ՚ըսեմ

Կեցցե՛ն յաւերժ Ընկերք Ա՚րգանանց:

Ընկեր Պարոնայք։

Ը. Թռչնիկը ոչ ընդ դլօշակաւ Աղուէս է, և ո՛չ ալ Ընկերական պոլի. այլ երկուքին մէջ տեղ կանգնած. միշտ կը փութայ իւր ոտքը ուղղել կետին վրայէն չի սահեցնելու, ոչ յաջ, և ո՛չ յահեակ. բայց և այնպէս երբ տեսնայ նոցունց մէկուն մէջ հոտաւէտ ծաղիկ մը, պարտ կը համարի իրեն ընծայել զանի իւր ընթերցողացը, ի նշան երախտագիտութեան։ Սակայն չանուաներ զինքը ոչ Աղուեան, և ոչ Ընկերական. զի կը վախնայ որ «ես Կեփասեան եմ, ես Պօղոսեան եմ» ըսողներուն նման, յանդիմանութիւն կը կրէ սրբազան Առաքեալէն։

Ն. Թռչնիկը ոչ ընդ դլօշակաւ Աղուէս է և ոչ ալ Ընկերական պոլի զի գուցէ ըլլայ օր մը՝ յոյսով անակնուանելի դէպք մը պատահելով, եմ, եմ, բայերը մեզի ամչցնելու գլխաւոր առիթ մը ըլլան։ Ասոր համար ընտրեցինք Սիրաքայ գրուածոյն հետևիլ թէ «մի յայտներ զինոր հուրդ սրտի քո ամենայն մարդկան»։ ուստի պարոն Պարոնայք դուք որ զիս կ'ստիպէք Աղուէս կամ Ընկերի դէմ գրել. ես այդ առաջարկութիւնը նիպ բոլորովին կը ջրեմ, որովհետև Թռչնիկին նպատակէն դուրս է այդ խնդիրը. երկրորդ, նա չունի այնչափ կարողութիւն կծծել իւր փոքրիկ կտուցովը զանոնք՝ որոնք գրեթէ իւրեանց հրեն, գամեայ և միամեայ աշխատութիւններովնեն, ապագիս բարւոյն կը նպաստեն։ Նայց դուք կը ցանկաք ու կը փափաքիք եղեր անոնց դէմ գրելու շատ աղէկ. բայց միայն ես սա կը պատասխանեմ «լուծս հինգ եզանց դնեցի կալ զիս հրաժարեալ»։

Ձենք կրնար ազգերնուս մէջ երբեմնակի եղած ազգասիրական գործքերուն վրայ լռութեան ծածկոց մը ծածկել, և զանոնք անյիշատակ թողուլ. մանաւանդ այն ազգասիրութիւնները՝ որոնց մէջը պանծալի առաքինութիւններ կը տեսնամք յայտնապես. և ահա ասոր համար այս անգամ պարտք կը համարի իրեն՝ անզօր Թռչնիկը, ծանուցանել իւր ընթերցողացը սա յետագայ ազգասիրութիւնը։

Գիւղիս (Օրթագիւղի) նորահաստատ Կաթողիկական ժողովոյ մեծապատիւ անդամոց ջանիւքը և ժողովրդոյ առատ տրօքը, սրբոց Թարգմանչաց վարժարանիս 30ի չափ աղքատիկ տղայոց հանդերձ ընտրուեցաւ. նաև գործակալաց ալ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից մէյմէկ նուէր շնորհեցին։

Տղայոց տրուածներն են	Գործակալացտրուածներն
ձերմակեղինտ.	Ա. Տ'Եոբոյին. հանդերձ.
բանկալը.	Բ. Տ'Եոբոյին. հանդերձ.
կօշիկ (գոնտոլայ լաստիկ)	Մալխոյէ հոմպոտեօյին. գլխարկ և կօշիկ.
կրնոյ (բալոնյ).	Մալխոյէ կոմպոտեօյին. կօշիկ.
գօլդա (ղրտակ).	Ընդհանուր կոմպոտեօյին. գեղ խալ և կօշիկ.
կոշ էքիճոք գինուան).	Նոա ժամկոյս. գեհենային, դամբանի պահապանին (գեղջիկը) մէյմէկ նուէր ընտրուեցաւ։
վընոյ (պօյտա պուգը).	
գլէօրէ (ցեօ).	
թալիմոյ (գինուիլ).	
Նոա ասանց ամէն գլխուա ալ հինգական ղուրուշ հինգ ֆուրանոց ընտրեցին գնդապետիս անդամները երեց ֆոլին։	

Ելդ՝ թէ տղայք, և թէ գործակալք, աւագ հինդշաբթի ցորեկ իրենց ընտրուած հանդերձները հագնելով, Նկեղեցւոյն ժամանակ եկան ժողովրդոց մէջէն անցան՝ ի ցնծութիւն, և՝ ի յուրախութիւն, համայն ժողովրդեան։

— Նաև մեծապատիւ և Ազգասէր հանդուցեալ Ղանիկ ամիրայի յաւուրս խնամատարութեամբը հայաստուած գիւղս Անին մահուընէ կոչուած Թաղին Ղուխմեանց վարժարանի աղաքատուհեաց ալ հանդերձ շնորհեց, յիշեալ հանգուցեալ Ամիրային բարեյիշատակ որդին Մեծապատիւ Բարսեղեան Ամիրճան ամիրան*։

Ելդ կը մնաղթեմք՝ ի բոլոր սրտէ որ Աստուած այսպիսի ազգօգուտ գործոց ձեռնամուխ եղողներուն, երջանիկ ու ուրախութեան օրեր շնորհէ. ՝ի պարծանս համայն Հայկասեռից։

Ը Ո Ւ Կ

ԷՇ ԵՒ ԴԱՑԻ

Դայլին մէկը խիստ աւօթի,
օր մը լեռնէն որ վեր կ'ելլար.
կը հանդիպի մէկ իշուկի,
որ ան ալ լեռնէն վար կ'իջնար։
Դայլը տեսաւ որ էշ կուգար,
բարով ըսաւ սիրուն եղբայր.
«շատ կ'ուզեի զրեզ տեսնել,
փոքրըս ճօթի քեզ ուտել։
«Պատասխանեց հշը գայլին,
ես ալ կեանքս շատ զգուեր եմ.
ու չեմ ուտեր մէկ հատ գարին,

*Ա՛յս Ազգասէր Ամիրային ըրած բարերարութիւնները ուրիշ առն առանձին յօդուածով մը պիտի յայտնեմք, որուն մինչ չատերուն ակնառոս եղած եմք։

գի շատ օր է որ ճիւանդ եմ:
Որովհետեւ հինգ օր առաջ,
մեկ բեւեռ մը մըտաւ ոտքըս.
կ'աղաչեմ որ ժամ մը առաջ,
հանեն սըրտես այն խոցիկս:
Երբ այս բարիք դուն որ ընես,
դաշինք կ'ընեմ ես ալ իրաւ.
կեր ու խըմէ իմ մարմինիս,
մինչեւ կանչես փորըս տըկռտաւ:
Խեղճ գայլ կ'անցնի իչուռն ետին,
շատ կ'աշխատէր որ հանէր.
այն միջոցին կից մը նետեց,
գայլին ճակատ լաւ մը պատռեց.
խեղճ գայլ նստաւ այն տեղ լացաւ,
հըը խնդաց կծիկ դրաւ:

ՄԸՐՄԻՆ ԵՒ ՀՕԳԻ

Տե՛ս թիւ 4.

Հոգի. *կաղաչեմ մարմին յայտնէ անցեալ ամըսվան մնացած քու զօրութիւններդ:*

Մարմին. *Շատ աղէկ. ահաւասիկ զօրութիւնները. ես՝ ես եմ ուրիչին կարօտ չեմ. ինչ որ կընեմ ես եմ. մարդս եյվալլահ չեմ ըներ, կուզէ հարուստ ըլլայ կուզէ դիտուն. ես ինքնին կը պարծիմ. ուրիչին ըրած բարիքը ոտքիս տակը կառնեմ. մէկը ինձի բան մը չի կրնար ըսեր. ըսէ նէ ալ խաճային կուտէ:*

Հոգի. *Իրաւ մարմին քեզ հոգնեցուցի բայց թողութիւն կընես որովհետեւ կուզեմ ուրիչ զօրութիւններդ ալ լսել:*

Մարմին. *Հա՛յ ողորմելի, դուն դիտես որ ես կը հոգնի՞մ, չէ՛ չէ՛. այն բամպակը ականջէդ հանէ. ես քանի որ իմ զօրութիւններս դիմացնիս պատմեմ աւելի կը զօրանամ. որովհետեւ անոնք ինձի պարծանք է: անոնցմով պիտի երթամ ես համդերձեալ աչխարհ:*

Հոգի. *Ո՞ւր, ո՞ւր պիտի երթաս:*

Մարմին. *Համդերձեալ աչխարհ ըսի ես խօսի ես պէ ա . . . . հի՛ հի՛ հի՛ հի՛ ի՛ ի՛ բան մը պիտի ըսէի քի:*

Հոգի. *կայնէ մարմին մի խնդար. այդ տեղ խըսդիր մը ծագեցաւ, ուստի կաղաչեմ որ ըսես համդերձեալ աչխարհին ո՞ր կողմը պիտի երթաս:*

Մարմին. *Հա՛ ծօ հիմայ ասոր ի՞նչ ըսեմ. կայնէ քեզի բան մը հարցընեմ՝ սա քիչ մեղք ունեցողները ո՞ւր կերթան ը՛. հա՛ հա՛ հա՛ միտքս ինկաւ քաւարան, քաւարան:*

Հոգի. *Քաւարա՞ն:*

Մարմին. *Հա՛:*

Հոգի. *Շատ աղէկ. բայց ուրիչ ժամանակ հիչ գացե՞ր ես հոն. ամենևին:*

Մարմին. *Շատ աղէկ. անկից հոս հիչ մէկը եկե՞ր է մի. ամենևին:*

Հոգի. *Սուրբ գիրքին մէջը այդ բաւը կա՞յ մի:*

Մարմին. *Հա՛. չիյտեմ աղբար ինձի գիրքի լաւըռտը մըներ. ես անցած օր քիմը ծուռին խահվէն գացի նայեցայ քի դազէթա մը առեր կը կարդան. քաշեցի ձեռքերնուն պատռեցի. քանի քի ես հոս կուգամ ադ դազէթան չի պիտի կարդացուի ըսի:*

Շարունակելի:

Ի ՍԳԱԼԻ ՄԱՀ

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ԵՒ ԱԶԳԱՍԷՐ

ՄԿՐՏԻՉ ԱՄԻՐԱՅԻ ՁԷՋԱՅԻՐԼԵԱՆ

Յաւօք սրտի կ'արտասուեմք Պերճաչուք եւ ազգասէր Ձէզայիրլեան Մկրտիչ ամիրայի մահուանը վրայ: Որովհետեւ նոյն վեհազուն բարերարին Հայոց ազգին վրայ ունեցած տաւօրինակ սէրը, ու խընամքը, մեր դժբաղդ աչացը յառաջ պատկերելով, անչուչտ արտասուալից լալիքներնիս անհրաժեչտ պարտականութիւն մը պիտի վարկանի իրեն, հեղուլ իր աղէկատուր արտասուքները, այն մեծահամբաւ անձին մահուանը վրայ: Եւ չի պիտի կարողանայ մեր վչտալի սիրտը, փարատել իր վրայէն,

յիշեալ վանեմաչուք Ամիրային մահուան առթիւը ծածկուած այն սեւամթոյր ու սիրալի քօղը։ Չի պիտի ըլլայ Հայ սիրտ մը նորին գործած առաքինական պանծալի գործքերը մի մի արտայայտելու։ Եւ չի պիտի կարենայ մեր նուաստ դրիչն ալ խոյս տալ մի քանի եղերական տողեր գրելէն։ Բայց տար Աստուած որ այս կէտիս սակաւիկ մի ղկա առնելով, լաւ խորհէի նոյն վեհ Ամիրային ըրած ազգասիրական բարերարութիւնները։ Եւ տար երկինք որ կարողանայի համոզել ու մխիթարել այն ընտանիքը, եւ այն աղգականները, որոնք 'ի յանմխիթար սուգ ընկղմեալ կ'ողբան աղէկսուր արտասուօք իւրեանց գետին կորսուեանը վրայ։ Բայց աղէ՛ դու է՛ Հայոց ազգ։ յիշէ՛ այս տեղ Խաչիկի Մուրը Ներսիսեան վարժարանին նուաստ բարերարը։ Մխոքդ բեր անսէրտունչ որբոց ըրած նուիրին գորովագութ հայրութիւնը։ Երեւակայէ մէկ անգամ աղքատներուն տուած այն առատօրէն ու գորմութիւնները։ Մի՛ մոռնար սիրելի ազգապահիպ կարօտելոց ըրած անմոռանալի ազգասիրութիւնները։ Պատկերէ ո՛ Հայոց ազգ քու վեհ Ամիրայիդ այն բարեհամբաւ անունը։ Յիշէ հեղ մը մանաւանդ այն անձինքը՝ որոնք գրեթէ ամեն օր դանի անհանգիստ ընելով չէին դադրեցըներ իւրեանց աղերսանքը. բայց ինքը չի տաղտկանալով երբէք, կը չնորհէր իւր առատաձեռն նուէրները ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից՝ որոնք կարի չնորհակալութեամբ մեկնելով, օրհներգու կ'ըլլային առ Աստուած։ Ուրեմն արժան է մեզ ըսել թէ ահա՛ հանգուցեալ Ամիրան ճշմարիտ ազգասէր էր եւ խնամածու կատարող։ Եւ արդ՝ քանի որ իւր այս առաքինութիւնները անմոռանալի անուն մը թողուցին աշխարհիս վրայ եւ ահա՛ կրնամք համարձակ գրուագել ըստ Քրիստոսի թէ «ոչ է մեռեալ այլ ննջէ»։ Ապա ուրեմն թող չի խնդայ այն անագորոյն մահը թէ ահա՛ որսացի եւ զանի իմ թագաւորիս մէջ ըսելով։ Թո՛ղ չուրախանայ այն ատրոպեան անողորմ սուր մկրատը թէ ահա՛ կտրեցի եւ նորին կեանացը թելը լսելով։ Մէկդի կո՛րբր գո՛ւ է՛ դաժան մահ, դի քու դառն խայթոցդ չի կրնար ազդել այս բարեգործ անձին. քանի որ իւր գործքերը նորին կենդանութեանը վրայ կանգնած են արիապէս եւ պիտի կոտրտուն քու խայթոցներդ ըստ Պօղոսի եւ նա համարձակ պիտի կարենայ ասել 'ի հանդերձելումն թէ «ուր է՛ մահ յաղթութիւն ո՞ւր են դժոխք խայթոց քո»։

—Ապրիլ 25ին կիրակի դիշեր որ երկուշաբթի պիտի լուսնար, ժամը հինգին միջոցները Թիրեաքիեան Պետրոս ազան վոխեցաւ աստի 'ի հասակի 56 ամաց։ Թողլով 'ի սուգ իւր ընտանիքը եւ համայն ազգականները. հետեւեալ օրը նորին յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարեցին. Միջագիւղի* եկեղեցին բազում եկեղեցականօք եւ քաղցրաձայն դպրօք. ուր դեղեցիկ ատենաբանութիւն մը ըրաւ, Եկեղեցւոյն Քարոզիչ Կոմիտեան Շնորհափայլ Յովհաննէս Վարդապետը. մխիթարելով նորին ընտանիքըն եւ ծանօթ բարեկամները։

—Բէրայէն ապրիլ 25ին ցաւալի լուր մ'ալ առինք Մեծապատիւ Խօրասանճեան Յովհաննէս աղայի դուստր որ էր կողակից Մոմճեան Մարկոս աղայի՝ քաջասոհմիկ Սրբուհի տիկինը առ յերկինս վերափոխեցաւ իւր համայն ներդաստանը անմխիթարելի սգոյ մէջ թողլով։ Նոյն օրը յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարեցին Բէրայի Սուրբ Երրորդութեան Եկեղեցին եւ անկէց խաչափայտ տարին նորին մարմինը դնելով, զանի խաւար չիրմին մէջ։

— Այս օրերս Միջագիւղի մէջ ցաւալի կորուստ մ'ալ պատահեցաւ, Ապրիլ 18ին երկուշաբթի դիշեր ժամը երեքին միջոցները Աղբորիկեան Պերձիմաստ Ցարութիւն պատանին անագորոյն մահուան դառն բերանը զոհ եղաւ 'ի հասակի 25 ամաց որուն մահուանը վրայօք սուգ սգեցան իւր բոլոր ներդաստանը նաեւ մանրիմ բարեկամները. հետեւեալ օրը որ էր երեքշաբթի նորին յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարեցին դնելով զանի դառնատեսիլ եւ ցուրտ չիրմին մէջ։ Է՛ դաժան մահ անպատմելի սգոյ մէջ ձդեցիր դու զիս այսօր՝ յափշտակելով ձեռքէս իմ սիրելի եւ որատակից վաղեմի բարեկամս նաեւ զիւղացւոյս մէկ հատիկ հարազատ որդին։ Բայց կը լռեմ ես այստեղ եւ կը թողում Սամաքիայու Սուրբ Սահակեան վարժարանին յառաջադէմ աշակերտաց լրացնել մեր թերութիւնը. որովհետեւ այս ծաղկահասակ երիտասարդը 1858ին նոյն դպրոցը Հայկարան դասատուութեան պաշտօնը կը վարէր եւ չեմ յապաղիր գրուցելու որ իւր խոհեմութեամբը սիրելի եղած էր յիշեալ դպրոցին մեծապատիւ հոգաբարձուաց եւ . . . ։

—ՅԱԽԱԼԻ ԴԵՊՔ ՄԸ։ Այս օրերս Օրթագիւղի մէջ ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ սա հետեւեալ կերպով։

Եռեսուն տարեկան անձ մը բաւական ժամանակէ 'ի վեր գարատէվոայ ըսուած հիւանդութիւնը ունենալով, (ըստ ասից բազմաց) այս օրերս կ'սկսի աիեղ ցիեղ խօսքեր ընելու. ուրկէ բռնադատուելով իւր ընտանիքը, մէկ քանի պահապան կը դնեն քովը ու թեւերն ալ կը կապեն։ Բայց ձրագալոյցի իրիկուն ըլլալով պահապանները կը նային որ հանդարտ նստեր է ան. կ'ելլեն եկեղեցիկ 'երթան. նոյն միջոցին յիշեալ ողբալի անձը իւր տաժանելի հիւանդութենէն ստիպեալ թեւերուն կապը կը խզէ, ու պատուհանին ապակին (ճամ) գլխովը կոտրելով, կ'սկըսի խուդիսխուն կարել։ Տանը ծառան ապակիին ձայնը լսելով վազն 'ի վազ վեր կելլէ. եւ ամենայն ջանքով կը փոխայ զանի պատուհանին առջեւէն ներս առնելու։ Բայց յիշեալ ողբալի անձը, նոյն միջոցին ծառային մասը ուժդին կերպով մը կը խածնէ, ու ամենայնէն զինքը պատուհանէն վար կը նետէ, ուր կային Սարմարոնեայ քարէ աստիճանները. վերջապէս կը նայի որ դեռ կենդանի է։ ուստի մասը կանցնէ խուդիսխուին մէջ եւ ուժդին կերպով մը քաչելով կը բրդնէ, ու քիչ ժամանակէն կը կնքէ իւր սահմանատուր կեանքը թողլով 'ի սուգ եւ 'ի ցաւ համայն ղընտանիս իւր։ Հետեւեալ օրը որ էր Կիւրակէ, եւ Զատկին առաջին օր. նորին յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարեցին Սրբազան Չօր հրամանաւ, ու Կոմիտեան Շնորհափայլ Յովհաննէս Վարդապետն ալ գեղեցիկ ատենաբանութիւն մը ըրաւ մխիթարելով նորին աղգականներն ու բոլոր բարեկամները։

---

*Այս անձը իւր հիւանդութեանը պատճառաւ Օրթագիւղ օդափոխութեան բերած էին։

ՐԸՐՔ ԵՒ ՄԸՍՈՒՆՔ ԿԵՆԴԱՆԵԱՑ

ՈՉԽԱՐ

Ոչխարի բարքն է, հաճոյական, քաղցր և երկչոտ։

Ոչխարի բուրդն է փափուկ, աչքն են բացք, ականջքն երկայնք, ձայնն կակուղ։

ՆԱՊԱՍՏԱԿ

Նապաստակի բարքն է, երկչոտ, բղջախոհ, և բազմածին։

Նապաստակի ականջքն են մեծամեծք, ձայնն սուր, արիւնն է նօսրը և մաքուր, սիրտն մեծ։

ԿԱՊԻԿ

Կապկի բարքն է նենգաւոր, փոքրահոգի, բղջախոհ, բամպասակ, ոխակալ, կեղծաւոր, և հեշտասօթ մարդկային գործոց։

Կապկի աչքն են փոքունք և վոս, շրթունքն ստուարք, քամակն բարակ, քիթն նաւուն։

ԷՇ

Իշոյ բարքն է աղտեղի բղջախոհ և վհհեբոտ։ բայց հեզ, հլու, համբե րող, և երկայնակեաց։

Իշոյ գլուխն է մեծ, երեսն մսոտ և լայն, ձակատն բոլոր, աչքն մեծամեծք և բարձրադիրք, շրթունքն կախք, պօռոյն խենէշ, մարմինն նիհար և տգեղ, արիւնն սեաւ և թանձր։

Ընդհակառակ ամսոյ օրագրոյս մէջ հրատարակուած երկու հանելուկներուս առաջինն էր «Նարեկ» զոր լուծեց Մեծապատիւ և Ընդդասէր Հանգուցեալ Մաքսուտ ամիրայի որդին ուսումնասէր Յարութիւն աղայն։ Իսկ երկրորդն էր «Ալարագ» զոր լուծեց Գալֆեան ուսումնասէր Տիրան աղայն։ ուստի երկուքին ալ նամակները հոս կը դնենք։

Յարգոյ խմբագիր ԹՌՉՆԻԿ օրագրոյ։

Ձեր պատուական ԹՌՉՆԻԿին չորրորդ թիւոյն առաջին հանելուկը լուծեցի որ ըստ իմ կարծեցս Նարեկն է· ուստի կը փութամ յառաջագոյն ծանուցանել ազնուութեանդ և խնդրել որ հրատարակելու բարեհաճիք։

ԼՈՒԾՈՒՄՆ

Ջախ կողմդ բայ ես եւ յազդ ածուց,
Ճա եւ 'ի Հայս ես վանք մի մեծաճուց.
որ կոչիս ՆԱՐԵԿ, վեճ գործիք մանկանց,
կաս յաւետ 'ի ծոցս զերմեռանդ Սուրբ Հարց։

Մարտ 28 Ն. Ծ.

յՕրթագիւղ։ Յարութիւն Մագսուտեան

Մեծապատիւ խմբագիրը

Ձեր տնօրէնութեան չորրորդ թիւոյն հանելուկը ըստ իմ տկար կարծեցս (Ալարագ) կը նշանակէ, որուն առաջին նշանակութիւնն է (անբան կենդանի·) իսկ երկրորդը Հայաստանի մէջ Ալարագ լեռն է· զոր լուծելով ձեզ յուշ ընդարկելու պատիւը ունեցայ, յուսալով որ Ձեր պատուական հանդիսին մէջ տեղ կը շնորհէք այս մեր տկար գրութեանը։

ԼՈՒԾՈՒՄՆ

Ա յո ունիս չորս հատ ոտք
որովհետեւ ես ՎԱՐԱԳ
կը զարհուրին քեզ տեսողք
մէկ հատ ալ պոչ երկու ակք։

Մէկ հատ մըն ալ ոտք չունիս
քանզի դու ես լեռն ՎԱՐԱԳ
բայց արդեօք դու պոչ ունիս
չեմ վստահ որ ունենաս ակք։

Ա յո տեսար հաւատոյս ինձ.
զամենասուրբ Խալճ Փրկչին
առ Կիւրեղիւ հայրապետին
երեւեցաւ ՎԱՐԱԳ լերին։

Ընկեղջ բարեկամ ձեր

Տ. Գալֆայեան։

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Տուն մը ունիմ ոսպնաձեւ,
կարմրըպապտ պարիսպով.
Գունդ մը ոսկի կայ մէզըս,
աթծաթափայլ հեղուկով։
Վերգի վանկս երբ հանես
առագիսը մայրս է
Ես ալ անոր եմ ծնող
ան ալ քունկիս Պապըդ է։

ԱՌԱԿՈՒՆՔ

Նիճարուկ Ուղտ մը,
իւր եղեռն մեռաւ
ոչ գետնիս վրայ
եւ ոչ երկինքը
ցայն օրն իրիկուան
ժամ տասներկուքին
առաւօտեան դէմ
մեռաւ ու գրնաց։

Խմբագիր–Տնօրէն
ԳՐԻԳՈՐ ՊԱԼԻՒԶԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԻՆ Ռ· Ց· ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ, ՖԻՆՃԱՆՃԻՔԼԻՔ